

Aloitti Viipurista 1904
- Lappeenrannassa vuodesta 1956

KARJALA

Karjalaisnäkökulma suomalaisen elämäntapaan

Venäjänsuomalaiset opaskirjat tarpeen

Kuolemajärvi-säätiö on tehnyt merkittävän teon julkaisemalla kirjan "Aika ennen meitä Kuolemajärvellä". 54-sivuisesta opaskirjasta on sekä suomenkielinen että venäjänkielinen painos.

Opaskirjassa kerrotaan Kuolemajärven nykyisille asukkaille venäjän kielellä siitä ajasta, kun paikkakunnalla asui suomalaisia. Suomi menetti Karjalankannaksen ja Laatokan Karjalan viime sodissa. Neuvostoliiton haltuun joutuneille alueille siirrettiin uusia asukkaita suuren itäisen naapurin eri puolilta. Uusilla asukkailla ei ollut 1940-luvulla eikä ihan joka paikassa edes 2000-luvulla käsitystä Karjalan historiasta.

Karjalan uudet asukkaat varmaan ihmettelivät 1990-luvulla, kun alueella alkoi liikkua suomalaisia turisteja, enimmäkseen iäkkäitä miehiä ja naisia. Mitä he etsivät niiltä pai-

koilta, joilla nyt asui uusia asukkaita ja mitä he etsivät myös asumattomilta paikoilta tietämien taipaleiden takaa?

Karjalan uudet asukkaat varmaan olivat noteeranneet rakennusten kivijalkoja, metsän keskellä kukkivia omenapuita ja marjapensaita. Varmasti heitä kiinnosti alueen historia. Keitä täällä on asunut ennen?

Karjalankannaksella ja Laatokan Karjalassa asui vuoteen 1939 asti suomalaisia. Neuvostoliiton ja Venäjän historiankirjoituksessa Karjalan historiaa ei ehkä ole kerrottu kovin perusteellisesti. Siksi tällaiset opaskirjat ovat tarpeellisia.

Kuolemajärven nykyisille asukkaille kerrotaan heidän omalla kielellään alueen his-

toriasta, itsenäisen Suomen ajasta, talvi- ja jatkosodasta sekä siitä, miten alueella asuneet suomalaiset joutuivat lähtemään pois kodeistaan. Nykyaikaiset saavat lukea myös suomalaisajan kylistä, elinkeinoista ja asukkaiden harrastuksista suomalaisaikana.

Karjalaisten perinnejärjestöjen kannattaa ottaa mallia kuolemajärveläisistä. Muuallakin luovutetulla alueella olisi tarpeen kertoa nykyisille asukkailla alueen historiasta.

Karjalaisten matkat omille ja suvun juurille jatkuvat tulevina vuosinakin. Kielimuuri on yleensä esteenä kanssakäymiselle nykyaikaisien kanssa. Tilanteen helpottamiseksi perinneyhteisöjen todella kannattaisi kustantaa venäjänkielisiä opaskirjoja.

Antti O. Arponen